

Evolutionaire linguïstiek (A000491)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0   **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

stptn

aanbodsessie

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Taalwetenschap, evolutionaire linguïstiek, ontwikkeling van taal - filogenetisch

Situering

Het vak wil studenten taal & letteren kennis laten maken met probleemstelling, argumentatiepraktijk en methodologie in het domein van de evolutionaire linguïstiek.

Inhoud

In de voorbije 30 jaar is binnen de linguïstiek een nieuw vakgebied tot ontwikkeling gekomen, dat van de evolutionaire linguïstiek (Evolutionary Linguistics). Centraal staat de wetenschappelijke studie van de oorsprong en de ontwikkeling van menselijke taal, filogenetisch. In dit opleidingsonderdeel wordt dit vakgebied voor de student ontsloten. Overigens heeft de studie van het evolutionaire aspect van taal een uitgesproken multidisciplinair karakter, waardoor het studenten taal- en letterkunde ook kan en moet aanzetten om over de muren van hun eigen discipline heen te kijken.

Kernvragen binnen het vakgebied zijn:

(1) Is menselijke taal een communicatiesysteem sui generis, of veeleer een verdere ontwikkeling van het communicatiesysteem zoals we dat bij verwante diersoorten aantreffen?

(2) Is de complexiteit van de menselijke taal het product van de generatieve kracht van een autonoom regelsysteem? Of is die complexiteit in de eerste plaats een adaptieve kwestie, d.w.z. het product van (honderd)duizenden jaren selectie van die taalstructuren die overleving en reproductie hebben bevorderd omdat ze het mogelijk maakten om precieser informatie over te dragen, overtuigender te argumenteren, meeslepender te vertellen ...?

Methodologisch:gegeven het gebrek aan empirische evidentie over de vroege gesproken taal:

(3) Welke relevante inzichten hebben paleo-antropologie, ethologie, archeologie, enz. te bieden inzake de evolutie van het menselijke brein, de evolutie van het articulatorische systeem, de evolutie van vaardigheden en van sociale identiteit bij de vroege mens?

4) Kunnen we ons op grond van antwoorden uit vragen (1)-(3) een beeld vormen van hoe een prototaal er kan/moet hebben uitgezien (cf. discussie over restricties op mogelijke talen), en via welke mogelijke/noodzakelijke stappen daar de huidige

complexiteit en (taaltypologische) diversiteit van talen uit af te leiden valt?

Begincompetenties

Kennis van basisbegrippen en van grote paradigma's in de linguïstiek, zoals tot uitdrukking komt in eindcompetenties van Inleiding tot taal- en tekststructuren (Ba1) en Algemene Taalwetenschap (Ba2).

Eindcompetenties

- 1 inzicht hebben in argumentatie om menselijke taal als analoog of als homolog met dierlijke communicatiesystemen te beschouwen
- 2 inzicht hebben in argumentatie om menselijke taal te beschouwen als resultaat van een evolutie naar steeds meer adaptieve complexiteit
- 3 inzicht hebben in de mogelijke bijdrage van (historisch georiënteerde) disciplines als paleo-antropologie, archeologie, enz. tot onze beeldvorming inzake intellectuele, sociale, en instrumentele vaardigheden van de vroege mens
- 4 inzicht hebben in de mogelijke vorm en inhoud van een prototaal, en de ontwikkeling daarvan tot complexere taal/talen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

werkcollege; voorbereiding van artikelen door studenten thuis; presentatie en kritische vergelijking van artikelen in de les, onder begeleiding van docent

Studiemateriaal

Geen

Referenties

Tallerman, M. & K. Gibson (2011): The Oxford Handbook of Language Evolution. OUP.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

collectief en/of individueel, afhankelijk van aard van de stof en aantal studenten

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment
periodegebonden (100%)

Evaluatievorm
schriftelijk examen (open boek)

Eindscoreberekening

100% periodegebonden

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
- 2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens kantooruren

Exta informatie:
Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>